

Tárgyak:	Szobasarok ritkaságokkal
Intézmény:	Szépművészeti Múzeum Dózsa György út 41. 1146 Budapest
Gyűjtemények:	Régi Képtár
Leltári szám:	REK_201

Leírás

Az előteret uraló Biblia a Prédikátor könyvének híres sorainál áll nyitva: Vanitas Vanitatum et omnia Vanitas, azaz hiábavalóságok hiábavalósága, minden hiábavaló. Akárha zord képmutogató magyarázna pálcával a kézben, a könyv szinte szánkba rága az üzenetet: hasztalan lom a földi lét minden tudása és szépsége, hisz végül úgyis jön az elmúlás, és elenyészik minden, mit az ember felhalmozott. Az efféle "vanitas-csendéleteknek" régi hagyománya van, ám kezdetben inkább csak a dőzsölést kárhoztatták. Itt viszont a tárgyak már a világ kultúrájának teljes tárházát képviselik, nemest is, nemcsak a fényűzőt. Az utazás Willem Blaeu atlaszától, minden holland expedíció origójától indul, ami ott áll nyitva, ahol az ország "született": Bergennél aratták a szabadságharc első diadalát. Aztán mintha bejárnánk az óriás holland kereskedelmi flották összes útvonalát, felvonul török szőnyeg, kínai selyem és porcelán, japán fegyverek és preparált tatu Dél-Amerikából. Nem hiányozhat Európa bölcsője, az antik műveltség sem: a kandalló felett a karthagói királynő, Dido tragédiája jelenik meg, a díszes német szekrény ajtaját meg Minerva díszíti. Végül föld- és éggömbök emelik az együttest univerzális dimenzióba. A festő és feltaláló Jan van der Heyden halála évében, hetvenöt évesen alkotta ezt az összegző remekművet, s a gondolat nyilván összefügg a közelítő vég érzetével. De ha hiábavalóságnak érezte is, csak megcsillogtatta még utoljára virtuóz tudását, ami háromszáz éve óvja nevét a feledéstől.

Vécsey Axel

Alapadatok

Anyag/ Technika: Vászon / olaj
Méretek: 75 x 63,5 cm

Események

Festmény készítése mikor 1712
ki Jan van der Heyden (1637-1712)

hol

Kulcsszavak

- festmény